

Könyvismertető

Péter H. Mária: Az erdélyi gyógyszerészet magyar vonatkozásai I.-II.

2. javított és bővített kiadás. 391+495 oldal (ISBN 978-606-8178-83-7)

Erdélyi Múzeum-Egyesület kiadása, Kolozsvár, 2013

Nem rég vehettük kézbe Péter H. Mária Az erdélyi gyógyszerészet magyar vonatkozásai c. könyvének 2. javított és bővített közreadását, két kötetben, 886 oldal terjedelemben, amely Kolozsvárott, az EME kiadásában, 2013-as impresszummal jelent meg. Az első kötet három fejezetre tagolódik

Az erdélyi gyógyszerészeti hálózat kialakulása c. fejezet a kezdetektől (tábori, udvari, egyházi, városi, egyetemi) 1949-ig, a gyógyszertárak államosításáig 722 gyógyszertárat sorol fel alapításuk kronológiai sorrendjében. Különös figyelmet szentel Marosvásárhely, Nagyvárad és Temesvár, továbbá Szilágy megye gyógyszertárainak és gyógyszerészeinek bemutatására. Részletesen megismerhetjük több gyógyszertári ellenőrzés eredményét, közlésre került néhány gyógyszerési eskü szövege is.

A gyógyszerészképzés c. fejezetben az egyetemi oktatást megelőző képzés, a külföldön végzett, valamint a kolozsvári Ferenc József Tudományegyetemen (1872-1919), majd a Trianon utáni kolozsvári, bukaresti román egyetemeken, és párhuzamosan a szegedi és budapesti egyetemen oklevelet szerzett erdélyi származású gyógyszerészek bemutatására kerül sor. Összesen 888 gyógyszerész adatait gyűjtötte össze a szerző. Ezt követik az 1945 utáni, marosvásárhelyi oktatás adatai (előbb a karközi, majd 1948-tól az önálló Gyógyszerészeti Kar megalakulásával kapcsolatos adatok). Az oktatást megalapozó tanárok, az egyes diszciplínákban kimagasló tudású oktatók bemutatásán kívül az itt végzett több mint 1500 gyógyszerész névsora is megtalálható, a 2000-es évvel bezárólag. A továbbiakban 198 erdélyi, magyar nemzetiségű, doktori fokozatot is elnyert gyógyszerész neve kerül felsorolásra (1863-tól a 2000-es évek elejéig), akik a hazai és különböző európai egyetemeken szereztek meg

doktori fokozatukat, további adatként értekezésük címét is közli az összeállítás.

A gyógyszerészek egyesületi tevékenysége és magyar nyelvű írásbelisége című fejezetben az erdélyi magyar gyógyszerészek szakmai egyesületeinek megalapítására, működésére vonatkozó adalékokat közli a szerző, kiegészítve a társaságok, egyesületek folyóirat- és szakkönyvkiadási tevékenységének adataival, továbbá a tagok publikációinak bibliográfiájával. Külön fejezet foglalkozik a gyógyszerésznőkkel, valamint az 1848-49-es szabadságharcban részt vett gyógyszerészekkel.

A II. kötet 261 erdélyi származású, vagy Erdélyben tevékenykedő magyar gyógyszerész életútját tartalmazza alapos részletességgel feldolgozva, hiteles, eredeti dokumentumok közreadásával. További melléklete 1063 gyógyszerész életrajzi adatait tartalmazza rövidebb címszavak formában (születés, oklevél megszerzésének helye, ideje, munkahelye, esetenként elhalálozás időpontja).

Mindkét kötetben az egyes fejezetekhez és alfejezetekhez irodalom-jegyzék csatlakozik. A feldolgozott adatokat 71 táblázat teszi áttekinthetőbbé. Az adatgyűjtés levéltárakban (Magyar Országos Levéltár, szegedi és budapesti egyetemi levéltárak, Kolozsvári és Marosvásárhelyi Nemzeti Levéltár), könyvtárakban (OSZK, Semmelweis Orvostörténeti Könyvtár), valamint a leszármazottak által megőrzött irattárak anyagának áttekintésével történt. A nem magyar nyelvű olvasók tájékozódását szolgálják a román-, angol- és németnyelvű összefoglalók és tartalomjegyzékek. Mindkét kötetben külön névmutató található, összesen mintegy 2458 személy vonatkozásában. A második kötet befejezésekként a szerző röviden ismerteti saját szakmai tevékenységét és gyógyszerésztörténeti írásainak jegyzékét.

A könyv megjelenését magyarországi szakmai társaságok, intézmények és magántulajdonú gyógyszertárak, erdélyi származású gyógyszerészek leszármazottjai, továbbá erdélyi gyógyszergyárak és magán gyógyszertárak tulajdonosai támogatták anyagilag.

A rendkívül gondossággal összeállított mű igazi segédlet az erdélyi gyógyszerészet múltja iránt érdeklődő kutatóknak.

Dr. Kapronczay Katalin
Semmelweis Orvostörténeti Könyvtár, Budapest